

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на проєкт освітньо-професійної програми «Експертиза та технології продуктів із субтропічної сировини»

другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G13 «Харчові технології» у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

1. Загальна характеристика та актуальність програми

Проєкт освітньо-професійної програми (ОПП) «Експертиза та технології продуктів із субтропічної сировини» є своєчасною відповіддю на виклики сучасного харчового сектора України. Ринок переробки кави, чаю та какао в країні демонструє стійке зростання та перехід від простого імпорту готового продукту до створення потужностей із глибокої внутрішньої переробки (промислове обсмажування, помол, блендування, створення функціональних продуктів). Проте масштабний кавовий бізнес сьогодні стикається із критичним браком професійних кадрів: інженерів-технологів, керівників виробничих ліній та спеціалістів із контролю якості, які розуміють специфіку цієї делікатної імпортої сировини.

2. Ключові переваги ОПП з позиції роботодавця

- **Унікальна вузька спеціалізація:** орієнтація програми на субтропічну сировину (кава, чай, какао) є нетиповою для освітнього простору України. Більшість класичних програм готують технологів загального профілю, тоді як кавова індустрія потребує фахівців зі спеціальними знаннями фізико-хімії та біохімії саме цих культур.
- **Потужне лабораторно-технічне забезпечення:** наявність демонстраційної лабораторії компанії «ДонауЛаб Україна» та спеціалізованого обладнання гарантує високий рівень практичних навичок студентів. Для великого заводу критично важливо, щоб випускник вмів працювати з точними аналітичними приладами для контролю стабільності продукції.

3. Виявлені недоліки та слабкі сторони (з урахуванням індустріального масштабу)

Попри загальну високу якість ОПП, з точки зору великого промислового виробництва (а не крафтової кав'ярні чи локального цеху обсмажування), програма має кілька суттєвих недоліків, які обмежують готовність випускників до негайної роботи на великих заводах, головним серед яких є:

- **Надмірний «крафтовий» та «спешелті» ухил:** У програмі та матеріально-технічному забезпеченні прослідковується акцент на культуру кав'ярень третьої хвилі: альтернативні методи заварювання, чашки для сенсорного аналізу за стандартами SCA тощо. Це важливо для HoReCa, але великий завод оперує іншими масштабами. Програмі бракує вивчення великих індустріальних ростерів (об'ємом завантаження від 120 до 240+ кг), безперервних технологічних процесів, систем великого промислового помолу (вальцові млини) та автоматизованого високошвидкісного пакування.

4. Конкретні пропозиції та рекомендації щодо покращення ОПП

- **Розширити інструментарій контролю якості зеленої кави під стандарти індустрії:** Окрім оцінки SCA, додати методи аналізу промислових партій відповідно до стандартів Міжнародної організації кави (ICO) та Національної асоціації кави (NCA). Студенти мають чітко засвоїти методику відбору проб із великих партій (мішків/біг-бегів), визначення відсотку дефектів за класифікацією масового

ринку, скринінг за розміром зерен (ситовий аналіз) та експрес-визначення вологості й щільності великих партій сировини.

- **Інтегрувати міжнародні системи сертифікації в ОК6 («Технологічний менеджмент») або ОК1:** Запровадити окремий модульний блок із вивчення стандарту FSSC 22000 (останніх версій). Магістр на виході повинен вміти складати план HACCP для великого заводу, проводити аналіз ризиків біологічного, хімічного та фізичного забруднення (включаючи роботу дестоунерів та магнітних сепараторів для вилучення сторонніх предметів із зеленої кави).

Врахування висловлених пропозицій щодо посилення індустріального (масштабного) компонента, вивчення міжнародних систем безпеки великих заводів (FSSC 22000) та специфіки великої логістики дозволить перетворити цю програму на еталонний центр підготовки кадрів для кавової галузі України. Дана ОПП повністю рекомендується до затвердження та впровадження. Наше підприємство висловлює готовність виступати базою для проходження виробничих практик студентів та брати безпосередню участь у працевлаштуванні кращих випускників для подолання кадрового дефіциту в галузі.

Рецензент:

ТОВ «КОФІТОН»
КОЛОМІЄЦЬ В. І.

